סה: האומר פרק ששי גיטין

גיטא לא הוי עד דמטית למתא מחסיא. ולא״ת ואם אינה רולה שיהא גט עד מתא מחסיא גם כשיגיע למתא מחסיא לא יהא גט דהא אינו מקבלו שם מיד הבעל והוי כמו טלי גט מעל גבי קרקע ואי מיירי כשהבעל עושהו שליח להולכה עד מתא מחסיא ושם הוי שליח לקבלה והא לא חזרה שליחות אצל הבעל וי״ל דמיירי דא״ל הוי שליח להולכה עד דמטית התם וכי מטית התם שוי שליח להולכה וקבליה כדאמרי׳ בפ׳ שני (לעיל דף כד.) א״נ מבבל ועד מתא מחסיא הוי הכל שליח לקבלה והוי כאומר לאשה ה״ז גיטך ולא תתגרשי בו עד לאחר י׳ יום. רבינו יצחק כ״ר מאיר:

הא והא רבנן. פי׳ בקונטרס דלרבנן נמי לא הוי קפידא אלא גבי אשה משום דהתם מיתם ליה דמיתזל ולא בדוכתא אחריתא אבל גבי עירוב בשלו לא איכפת ליה והא דקתני אינו עירוב בשל חבירו כגון דיהיב ליה חבריה רשותא לערב בתמרים דידיה דהכא ולאי קפידא הוא דבגרוגרות דחבריה נמי ליה רשותא וקשה דלא משמע כלל דפליג רב יוסף אסוגיא דלעיל דסבר דלרבנן הוי קפידא בעירוב שלו כמו באשה ולא נא רב יוסף לאחדש אלא בשל חבירו ועוד דא״כ הל״ל הא והא כחולי עלמא דרבי אלעזר נמי מודה בשל חבירו דהוא קפידא כמו בבעל דמודה ר״א דהוי קפידא ולכך נראה לפרש דשלו הוי קפידא אבל בשל חבירו דהוי בשל שליח בכל מה שילוה השליח יערב לו כיון דמערב לו בפירותיו וא״ת השתא משמע דלרבנן בשלו הוי קפידא גם לרב יוסף כדפירשנו וכן בפ׳ (הנהנה) [השליח] (מעילה דף כא.) הכא לי מן המלון והכיא לו מן הדלוסקמא שליח מעל משום דלא עשה שליחותו דקפידא הוי ותימה דבסוף המפקיד (ב״מ דף מב:) גבי כשותא משמע דלא הוי קפידא משום דלא אמר לו מהאי למי ומהאי לא למי ואין נראה לומר דאתיא לרבי אלעזר דהכא [1] דהילכתא כוותיה דקאי דשב״ג בשיטתיה בפ׳ גט פשוט (ב״ב דף קפה.) מדלא מייתי לה התם בהמפקיד ונראה דהכא ולאי אלא שהזכיר תמרים וגרוגרות והזכיר תלון ודלוסקמא לא היה מזכיר אם לא שהיה מקפיד אבל בהמפקיד דאחוי לפרסיה היכן כשות שלו מונח והוו התם תרי כרא דכשותא וגם אין רגילין להקפיד כיון שהכל מין אחד הא לא הוי ליה לאסוקי אדעתיה שיהא לאתרים כשות בניתו של זה [2]: **מאי** שלו ושל חבירו איבא. לא בעי לשנויי הא דתניא עירובו עירוב בסמוכין זה לזה והא דתניא אין עירובו עירוב במרוחקין זה מזה דא״כ אפי׳ שוכך ושוכך נמי ועוד דניחא ליה לשנויי הכל בחד גוונא: דמי

לשון פטורין היה לו להדגים פטורה: **רבי נתן דבבלאה הוא.** שבא מבבל דאמרינן בבבא בתרא (דף קלא.) והעמדי פני נתן הבבלי: **ודייק בין פיטורה לפטורה.** במסקירן פעמים בלשון אחרי ופעמים בלשון עברי הלכך כי אמר פטורה לשון גט פטורין הוא שהדגים וסיפר בלשון אחרי וכי אמר פיטורה סיפר בלשון עברי ואמר לשון פטור וחוכה: **מנא דידן דבר ארעא דישראל הוא.** וכל סיפורו לשון עברי לא דייק בין פטורה ובין פיטורה [6] ולאו לגט פיטורין איסון דפיטורין לשון אחרי הוא תרגום של שילוח: **הוליאוה מהו.** מי אמרי׳ לישנא דקא נקט ולאלה מכיחו (דברים כד) או דילמא לאו לישנא דקא הוא דלא כתיב והוליאה מביתו אלא ולאלה היא מעצמה: **עזבוה מהו.** לשון איגרת שיכוקין הוא או דלמא כיון דלאו לשון עזיבה כתבינן בגט לאו לישנא דגיטא הוא: **הפירוה מהו.** לשון מותרת לכל אדם הוא או לשון הפרת נדרים או הפרת חגורה: **פשוט מיהא.** מתניתא מדא מהני בעיין עשו לה כדת לא אמר כלום: **מתני׳ היולא בקולר.** ליהרג למלכות: **ואמר כתבו.** אע״פ שלא אמר תנו: **יכתבו ויתנו.** דאגב פחדיה טריד ולא פריש: **המפרש.** ליס: **והיולא בשיירא.** למדברות: **המסובן.** חולה: **גמ׳ מתמרא.** מיין שיש לו: דרא

דהא מראה מקום היא לו. דאמר רבי אלעזר לעיל אשה כיון דלאו בדידה תליא קבעות מקומה לא הוא קפידא אלא כמראה מקום: **לא גריכא.** הא דאיצטריך למיתני אוסר מיד אלא דאיתיה לבעל במזרח והאי אליה אזיל למערב: **מהו דתימא.** לא תתסר מיד דהא למערב ליתיה לבעל דיתום דלמא משכח ליה באורחיה בלאתו מן העיר: **מיגם גיים ביה.** פוגע בו: **ערב לי בתמרים.** לסוף אלפים של תחום: **הא רבנן.** דאמרי לעיל גבי דידה אע״ג דלא בדידה תליא ולא איכפת לה אמרי׳ כל מאי [3] דאמר אינש לשלוחיה מי שני לאו שלוחיה הוא ה״נ אין עירובו עירוב: **מראה מקום הוא לו.** במילי דליכא פסידא ולא איכפת ליה: **הא והא רבנן.** ואיתיהו נמי לא אמור קפידא אלא גבי אשה דהתם מיתם ליה דמיתזל ולאו בדוכתא אחריתא והכך מתניתא כאן בשלו עירובו עירוב דלא איכפת ליה ולאי דקתני אינו עירוב כגון דיהב ליה חבריה רשות לערובי בתמרים דידיה ואמר לו אחיך לשלוחיה ערב לי בתמרים דפלוני [4] דהכא ולאי קפידא הוא דבגרוגרות דחבריה נמי ליה רשותא: **במגדל.** קא סלקא דעתין הכא לי עירובי במגדל שבסוף אלפים: **מאי שלו ומאי של חבירו איכא.** דמקפיד מי מקפיד ההוא חבריה אי מנא ליה בהאי לו בהאי: **פירי דמגדל.** במגדל דקתני לאו לאתנויה הוא אלא ערב לי מפירות פלוני שיש לו במגדל: **מתני׳ כתבו גט ותנו לאשתי.** לשון בני אדם הוא כבר המזיקו בו לקרות לספר כריתות אשה גט: **גרשוה.** נמי כבר נהגו לקרות גירושין: **כתבו איגרת ותנו לה.** גם זה לשון הגט שכותבין בו ודן דיהוי ליכי מינאי ספר תירוכין ואיגרת שבוקין [5]: **פטרוה לא אמר כלום.** דדלמא לשון פטור וחובה להקל מעליה חובות שחייבת: **פרנסוה.** כל לשון פרנסה לשון עשיית צרכיה הוא קולדייר״ל בלע״ז כמו לפרנסה שמין בחב (כתובות דף סח.) וכמו מוליאין לפרנסה ואין מוליאין למזונות (שם דף סט.) הלכך לא יעקוק אי צורכי גט הוא אלא תהא זקוקה ליכם לו צורכי מלבוש וכסות הוא: **כיומם.** כחוק לא ידעינן אי חק גט אי חק מזון וכסות וכן כראוי: **גמ׳ שלחוה.** לשון ושלחה מביתו (דברים כד) נקט הלי גברא: **שבקוה.** לשון אגרת שבוקין [5]: **פרכוה.** לשון תרוכין גירושין: **ר׳ נתן אומר פיטורה דבריו קיימין.** לשון גט פטורין כך שמעתי ולי נראה הפוך פטורה שבל כרחך בלשון זוהה הוא כמו שלחוה וכמו דברו [7] שבכרו הוא לשון גט פטורין שהוא דגם פיטורה שבלשון זוהה הוא רפי כמו אמרה שלחו מכם (בראשית מב) שמעו מלכים (שופטים ה) אף פיטורה הוא לשון פטור וחובה דאי

וכראוי י״ל כחק הנשים וכראוי להם ממזונות וכסות: ת״ר שלחוה שבקוה תרכוה הרי אלו יכתבו ויתנו פטרוה פרנסוה עשו לה כיומם עשו לה כראוי לא אמר כלום בראשונה היו אומרים היוצא בקולאר ואמר כתבו גט לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו פי׳ לקמן תנן הבריא שאמר כתבו גט לאשתי רצה לשחק בה מפני שלא אמר כתבו ותנו אבל היוצא בקולאר ליהרג ואמר כתבו מחוך שהוא בהול על מיתתו לא הספיק לגמור כל דבריו ואגן סהדי דכתבו ותנו רצה לומר אלא מחוך פחדו נקצרה לשונו ודוקא היוצא בקולר אבל איניש אחרינא לא עד שיאמר כתבו ותנו חזרו לומר אף המפרש בספינה (בפילגוס) לילך לארץ רחוקה והיוצא בשיירא לילך במדבר גם אלה בהרלים הם ואינן יכולין לגמור כל דברידם ובכתבו בלבד שאמרו הרי אלו יכתבו ויתנו ר׳ שמעון שזורי אומר אף המסובן פי׳ אף החולה גם הוא טורד בחליו וקשה לו להרבות דברים ואגן סהדי כשאמר כתבו גם תנו רצה לומר אלא מחמת חליו נקצרה לשונו והרי אלו יכתבו ויתנו והלכתא כר׳ שמעון שזורי דאמרינן בהקומץ בתרא הלכה כר׳ שמעון שזורי במסובן

מסורת הש״ס

ה) ל״צ דאיתיה במזרח וא״ל זיל למזרח וקאזיל למערב ס״ה מ״ל. כ) [קדושין מח: מט. כ״כ קסה.]. ג) [כ״ב עב.]. ד) והא אגן תנן פטרוה לא אמר כלום אמר רבא ס״ה וכן כר״ן. ה) [שבת עג: וש״נ]. ו) לעיל יג: כ״כ קמו: תולין עה: מנחות ל: [טעול יום פ״ד מ״ס]. ז) [כתובות נה.]. ח) פ״ה דלמהיה היא לשתה. ט) נ״ל ועיין בגרוגרות. י) [לקמן סה:]. כ) בפרי כל״ל מ״ר. ל) אע״ג דלית הלכתא כל״ל. מ) [מ״ר. מ״ל] [וכ״ מוס׳ ב״מ מכ: ד״ה מי אמר].

הגהות הב״ח

(א) רש״י ד״ה תנא דידן וכו׳ וכן פיטוריה דבבל ענין לאו לגט כו׳:

לעזי רש״י

קונדייר״ר [קונדייר״ד]. צייר. צרכים.

מוסף רש״י

היוצא בקולר. ליהרג (לעיל יג:) שנתחייב מיתה למלכות (תוליין עה:). ואמר כתבו גט לאשתי. כדי שלא תזוקק ליבם (לעיל יג:). הרי אלו יכתבו ויתנו. דמתוך שהוא בהול על נפשו לא נתר למילתיה ומיהו כתבו ותנו הוה דעתיה (שם וכנ״ל לקמן עב:) דממחמת שהוא בהול על נפשו לא הספיק לגמור דבריו (כתובות נה. וכנ״ל תוליין לט:) אף על גב דלא אמר תנו, דעתיה שיתנו לה ויפשמן שליחים אף לגרש, אלא שהיה בהול על נפשו (תוליין עה:) דמסתמא גלי דעתיה מדאמר כתבו דלגט נמיה קאמר, משום דיולא ליהרג, דלא ניחא ליה דתפול קמי יבם (מנחות לו:), אף המפרש. מן הסוב ליס (תוליין עה:) והיוצא בשיירא. למדבר (לעיל יג:), המסובן. חתון חלוי (תוליין עם: שיב מרע (לעיל יג:) לו: הנוסם (כתובות נה.) והיינו כתר לומדן דעתה דאמרינן לא אמר כתבו אלא ליתנו, האיל ומסובן הוא לא נתכוין לאתן כה (שם) שדעתו שיתנו ויתנו לגמטיר את אשתו מן היטים נתכוין (השב״ם ב״ב קמו:).

תוספות רי״ד (המשך)

עד שיגיע שליח לאותו מקום ור׳ אלעזר אוסר ור׳ אלעזר לטעמיה דאמר מראה מקום היא לו ואם קבלו לה במקום אחר כשר הלכך יש לחוש שמא פגע בבעל וקבלו לה: **מתני׳** האומר כתבו גט ותנו לאשתי גרשוה כתבו אגרת ותנו לה הרי אלו יכתבו ויתנו פי׳ שכל אלו לשון גירושין הן ונהגו העולם לקרוא לגט אגרת מפני שכתוב בו ואגרת שבוקים והלך אחר לשון בני אדם פטרוה פרנסוה עשו לה כיומם עשו לה כראוי לא אמר כלום. פי׳ אע״פ שכתוב בגט גט פטורין י״ל לשון פטור וחובה הוא. גם כיומם וכסות הוא. גם כיומם

תוספות הרא״ש

הילכך בכל דהו לבר שתדע להבחין בין גיטא לדבר אחר מתגרשת ומ״ה לא תניא גבי קידושין איזהו קטנה שיודעת לשמור קידושיה כדתניא גבי גט משום דשמירת הקידושין היא שמירה יפה ולא הבחנה בעלמא הילכך לא הוצרך לפרשה דמפורשת יעומדת היא מסתמא אבל שמירת הגט שאינה אלא הבחנה בעלמא הוצרך לפרש והכי גרסי׳ גבי צרור וזורקו אגוז ונוטלו מתגרשת בקידושי אביה וגבי הפעוטות מתקדשת למיאון והכי גרים ר״ח ור״י ז״ל אבל בגט ר״ת גרים איפכא בהלכות מיאון שחיבר גבי צרור וזורקו אגוז ונוטלו מתקדשת למיאון וגבי הפעוטות מתגרשת בקידושי אביה והכי גרים גם המודה ואינו נ״ל זו הניסא חדא דיותר דעת צריך בקידושין מבגירושין שהאשה יוצאה לרצונה אבל אינה מתקדשת אלא לרצונה וזו דא״כ ק׳ ליה לרבא מן הברייתא דבברייתא מפרש כל שמבחנת בין גיטה לדבר אחר דהיינו צרור וזורקו אגוז ונוטלו ורבא אמר כפעוטות: הניעו לענות נדרים נדריהן נדר והקדשן הקדש וכנגדן בקטנה חולצת פי׳ ענות נדרים היא שנה אחת לפני גדלהן דהיינו כל שנת י״ב לנקבה וכל שנת י״ג לזכר כדתנן בנדה שנדריהן נבדקין אם יודעין לשם מי נדרו ולשם מי הקדישו נדריהן נדר והקדשן הקדש והכא בזכרים מיירי דכל ג׳ מדות בקטנים מיירי ואמרי׳ בהו וכנגדן בקטנה והכי נמי בקטנים מיירי דענות נדרים דידהו בני י״ב שנה ויום א׳ כל שנת י״ג נדריהן נבדקין וכנגדן בקטנה כשהיא בת י״ב שנים ויום א׳ היא אשה גמורה וחולצת עיין בערך נ״ו בס״ה ולמכור בנכסי אביו דהיינו הקרקעות כקנן חשיב עד שיהא בן ג׳: **מתני׳** קטנה שאמרה התקבל לי גיטי אינו גט עד שיגיע גט לידה אם אין לה אב לידה ממש ואם יש לה אב ליד אביה כדפרישי׳ לעיל שאין יד לקטנה לקבל גיטה בחיי אביה כלא רשותו: האומר תן גט זה לאשתי במקום פלוני ונתנו לה במקום אחר פסול פי׳ דהוי קפידא כי הוא חפץ לבזותה באותו מקום וכיון ששינה דעתו בטל שליחותו. הרי היא במקום פלוני ונתנו לה במקום אחר כשר פי׳ דלא הוי קפידא אלא מראה מקום הוא לו: האשה שאמרה התקבל לי גיטי במקום פלוני וקבלו לה במקום אחר פסול פי׳ דהוי קפידא שלא רצת להתבזות כ״א באותו מקום וכיון ששינה על דעתה בטלה שליחותו ור׳ אלעזר מכשיר: ור׳ אלעזר מ״ש רישא דלא פליגי ומ״ש סיפא דפליגי איש דמדעתו הוא דמגרש הוי קפידא אבל אשה דבין מדעתה בין בעל כרחה מיגרשת מראה מקום היא לו והלכה כת״ק דיותיר ורבים הלכה כרבים והו דמילתא דר׳ אלעזר איתוקמה בשיטה בפ״ג גט פשוט: הבא לי גיטי ממקום פלוני והביאו לה ממקום אחר כשר פי׳ דשליחות להולכה בעל קבייד ליה ולא אשה והילכך אע״ג דקאמרה אין בכך כלום שאין זה שליחותה אלא שליחות הבעל: הבא לי גיטי אוכלת בתרומה עד שיגיע גט לידה. פי׳ שלא עשאתו שליח לקבלה שהרא מתגרשת בקבלתו אלא הזמנה בעלמא עשתה. לך במקום פלוני ואם בעלי רוצה לשלות לי גיטי הביאוהו לי התקבל לי גיטי אסורה לאכול בתרומה מיד. פי׳ דשמא משעה שיצא פגע בבעלה ונתנו לו והיא מתגרשת בקבלתו. התקבל לי גיטי במקום פלוני אוכלת בתרומה עד שיגיע לאותו מקום. פי׳ דכיון דקבעה לו מקום קפידא הוי ואם יקבלנו במקום אחר לא הוי גיטא הילכך אוכלת בתרומה

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com